Павло Паштет Белянський

Павло Миколайович Белянський (відомий за псевдонімом Паштет) – український письменник, одна з найяскравіших постатей сучасної української культури 2020-х років. Його шлях від блогера-початківця до лауреата Шевченківської премії та чинного військовослужбовця є відображенням долі багатьох українців його покоління.

Народився 8 червня 1977 року в селищі Шахта №9 на Луганщині в родині кадрового військового. Через специфіку служби батька родина часто переїжджала, тому Павло змінив чимало шкіл та міст.

Освіта. Закінчив Дніпропетровський хіміко-технологічний інститут, проте за фахом майже не працював.

Долітературний досвід. До того як стати відомим автором, Павло змінив безліч професій: був охоронцем, вантажником, експедитором, журналістом та рекламістом. Цей різноманітний життєвий багаж згодом став основою для його реалістичної прози. Свій творчий шлях розпочав із коротких нарисів у Facebook під ніком «Паштет». Його тексти вирізнялися чесністю, іронією та глибоким психологізмом.

Військова служба. З початком повномасштабного вторгнення, 25 лютого 2022 року, Павло пішов добровольцем до ТрО Київщини. Згодом перевівся до батальйону спеціального призначення ЗСУ (позивний – «Паштет»).

Творчість в окопах. Письменник продовжував писати навіть на передовій. Його дописи про воєнні будні стали для тисяч людей вікном у реальність фронту.

Мовний вибір. Тривалий час Павло писав російською мовою. Проте війна стала для нього точкою неповернення: він повністю перейшов на українську в творчості та публічному житті.

«У нас ще дуже маленька відстань від того, що відбувається, майже її немає, ми всередині події знаходимося. Як можна розповідати про кораблетрощу Титаніка, коли ти на ньому пливеш?»

«Я – етнічний росіянин. Мої бабусі та дідусі не розмовляли українською, колискові я чув російською мовою. Але я громадянин України, а тому повинен знати мову, шанувати її, користуватися нею. Продовжую писати російською, бо відчуваю її і дуже гарно знаю. Я вивчаю українську. На рівні спілкування – так».

«Людина поводиться так, як вона думає, її краще зробити – для себе чи для чогось. І вона не вимірює, особливо в таких критичних ситуаціях, гарно вона поводиться чи погано – це інше. Це вже наша шкала моральності робить ці вчинки правильними або неправильними. А герой має поводитися саме в характері».

«Я часто говорю про те, що життя завжди закінчується смертю, тому безглуздо її боятися. Я зрозумів, що смерті не боюся, але страшно отримати каліцтва і потрапити в полон – ось два мої найбільші страхи».

вул. Перемишльська, 11/13

www.bib_dzhambula@ukr.net

Централізована бібліотечна система Подільського району міста Києва
Бібліотека ім. Джамбула Джабаєва

Серія «Сучасна українська книга про війну»

Вип. 6

Павло Паштет Белянський

рекомендаційний список літератури

Київ, 2026

Бабуся вмирати не любила / Павло Паштет Белянський ; пер. з рос. Тетяни Кохановської. – Харків : Vivat, 2024. – 224 с.

Шахтарське селище. Три покоління однієї сім'ї. Люди, які намагаються жити у проміжках між війнами. «Бабуся вмирати не любила» – книга автобіографічна, тому що автор писав про свою родину. І водночас вона універсальна, бо описує події, явища, характери та долі, які дозволяють зрозуміти Донбас – і людей, які там живуть.

Останніми роками цей регіон, здавалося, став розділом з нашого минулого – але тепер він перетворюється на розділ з нашого майбутнього. Нам буде легше розібратися в ньому, якщо ми в нього вдивимося. Книжка, яку ви тримаєте в руках, допоможе кожному зробити це.

Битись не можна відступити / Павло Паштет Белянський. – Харків : Vivat, 2024. – 382 с.

Збірка «Метелик і танк» – це пронизливі оповідання та поезії про людей на війні та саму війну. Книга занурює читача у три світи: «Бездомні пси» – оповідання про нескінченні повернення між домом і фронтом; «Ковчег» – есеї з онлайн-видання Opinion; та «Червоною цеглою» – поезії, написані ще у 2021 році.

Головний герой Пузіка – це звичайна людина, український солдат-доброволець, що щодня стикається з реаліями війни: від рутинної праці з облаштування позицій до безпосереднього зіткнення з ворогом. І навіть коли навколо панують сумніви, а здається, що все втрачено і земля мертва, він знаходить у собі сили рухатися далі та непохитно вірити в Перемогу.

Будь ласка, не бійся / Павло Паштет Белянський. – Харків : Vivat, 2026. – 224 с.

24 лютого 2022 року. Поки на Київ летять ракети, столичний топменеджер вступає до лав тероборони, не підозрюючи, що їхній затишний дім невдовзі стане пасткою для його сім'ї. Як вирвати дружину й доньку з лап орди, коли командир вважає тебе дезертиром, а побратими – зрадником?

У цій книжці немає ідеальних персонажів – лише живі люди, які сміливо крокують у темряву невідомості, щоб неодмінно послизнутися в багнюці, вперше в житті слухають Боба Ділана, барижать волонтерською допомогою і зачаровано дивляться на зірки в нічному небі лютневого Києва. Тут ви знайдете напружений сюжет, у якому високий трагізм межує з абсурдним гумором, а ниць – із самопожертвою. Це чесна сповідь про пошук світла у власній темряві й про наш спільний лютий, що змінив кожного.

Стоматолог зібрався до шлюбу. Жіноча дружба : [детектив] / Павло Паштет Белянський ; [пер. з рос. Р. Коляди]. – Київ : ДІПА, 2016. – 144 с.

Вашій увазі пропонується дебютний детектив автора. Успішний стоматолог після низки неприємностей зустрічає чарівну незнайомку. У них могла б вийти чудова історія кохання, якби не одна випадкова смерть. Бажаючи з'ясувати, чи пов'язана його обраниця із загибеллю людини, героєві доводиться витягти на світло всі «скелети» чужої душі. І ціна за цю правду буде високою. Яскрава образність авторської мови створює живу картинку, а завдяки легкому стилю книжка захоплює з першої до останньої сторінки.

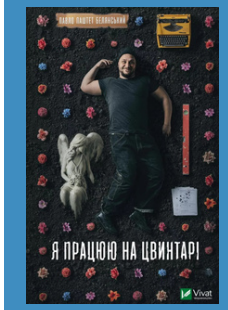

Я працюю на цвинтарі : [оповідання] / Павло Паштет Белянський ; пер. з рос. Тетяни Кохановської. – Харків : Віват, 2025. –156 с.

Павло «Паштет» Белянський пише короткі, але проникливі історії про життя та смерть очима працівника ритуальних послуг. Павло написав книжку після кількох років роботи на кладовищі – він був співвласником контори з виготовлення пам'ятників. Замальовки про живих і мертвих, про неймовірне кохання й нестерпну дріб'язковість, про образи й прощення нікого не залишають байдужими. Філігранний стиль, щирість та реалістичність оповіді не відпускають читача аж до останньої сторінки. Збірку покладено в основу фільму «Я працюю на цвинтарі», сценарій до якого написав також Белянський.